

Group of States against Corruption
Groupe d'États contre la corruption

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Strasbourg, 2021. december 3.
Közzétéve: 2022. szeptember 8.

Nyilvános
GrecoRC4(2021)24

NEGYEDIK ÉRTÉKELÉSI KÖR

Korrupciómegelőzés a parlamenti képviselők,
bírók és ügyészek tekintetében

HARMADIK INTERIM MEGFELELŐSÉGI JELENTÉS

MAGYARORSZÁG

A GRECO 89. plenáris ülésén elfogadva
(Strasbourg, 2021. november 29. – december 3.)

I. BEVEZETÉS

1. A [Magyarország negyedik értékelési köréről szóló jelentést](#) a GRECO a 67. plenáris ülésén (2015. március 27.) fogadta el, és 2015. július 22-én Magyarország jóváhagyásával hozta nyilvánosságra. A GRECO negyedik értékelési körének témája: „Korrupciómegelőzés a parlamenti képviselők, bírók és ügyészek tekintetében”
2. A GRECO Eljárási Szabályzatának megfelelően a magyar hatóságok jelentést (Situation Report) nyújtottak be az ajánlások végrehajtásával kapcsolatban tett intézkedéseikről. A GRECO 76. plenáris ülésén (2017. június 23.) elfogadott és 2019. augusztus 1-jén nyilvánosságra hozott [Megfelelőségi Jelentésében](#) megállapította, hogy a Negyedik Értékelő Jelentésben megfogalmazott 18 ajánlás közül Magyarország mindössze 5 ajánlást hajtott végre vagy kezelt megfelelően (vii, ix, xi, xiii és xviii ajánlások). Ezen eredményekre figyelemmel a GRECO megállapította, hogy az ajánlásoknak való jelenlegi alacsony szintű megfelelés „globálisan elégtelen” az Eljárási Szabályzat 31. paragrafus 8.3. bekezdésének értelmében. A GRECO ezért az Eljárási Szabályzat a kölcsönös értékelő jelentésben megfogalmazott ajánlásoknak meg nem felelő tagállamokra vonatkozó 32. paragrafus 2. (i) bekezdésének alkalmazása mellett döntött, és felkérte a magyar delegáció vezetőjét, hogy számoljon be a fennmaradó ajánlások végrehajtása érdekében tett lépésekről.
3. A GRECO 81. plenáris ülésén (2018. december 07.) elfogadott és 2019. augusztus 1-jén nyilvánosságra hozott [Interim Megfelelőségi Jelentésben](#) megállapította, hogy a Negyedik Értékelő Jelentésben megfogalmazott 18 ajánlás közül Magyarország továbbra is mindössze 5 ajánlást hajtott végre vagy kezelt megfelelően. Ezen eredményekre figyelemmel a GRECO megállapította, hogy az ajánlásoknak való jelenlegi alacsony szintű megfelelés „globálisan elégtelen” maradt az Eljárási Szabályzat 31. paragrafus 8.3. bekezdésének megfelelően. A GRECO ezért az Eljárási Szabályzat 32. paragrafus 2. (ii) bekezdésével összhangban utasította elnökét, hogy levelet küldjön a magyar delegáció vezetőjének, felhívva figyelmét, hogy a tényleges eredmény elérése érdekében mihamarabb határozottan lépjenek fel, és a levél másolatát az alapszabály-bizottság elnöke is kapja kézhez.
4. Továbbá a rendelkezésre bocsátott információk és az ajánlások végrehajtásának hiányosságai következtében a GRECO az Eljárási Szabályzat 32. paragrafus 2. (iii) bekezdésével összhangban felszólította Magyarországot hatóságait, hogy fogadjanak egy magas szintű küldöttséget annak érdekében, hogy minden érdekelt féllel helyben megvitassák az Interim Megfelelőségi Jelentésben kiemelt jogalkotási és politikai változások előmozdításának lehetséges módjait. A magas szintű küldöttség látogatása 2019. március 1-jén megtörtént, amelyen a GRECO küldöttsége¹ találkozott az Igazságügyi Minisztérium európai uniós és nemzetközi igazságügyi együttműködésért felelős államtitkárával, a legfőbb ügyéssel, az Országos Bírói Tanács elnökével, valamint az Országos Bírósági Hivatal képviselőivel és az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének magyar képviselőivel.
5. A GRECO 85. plenáris ülésén (2020. szeptember 25-én) fogadta el a [Második Interim Megfelelőségi Jelentést](#), és 2020. november 17-én tette közzé a hatóságok engedélyezését követően. A jelentés megállapította, hogy a Negyedik Értékelő Jelentésben megfogalmazott 18 ajánlás közül Magyarország továbbra is mindössze 5 ajánlást hajtott végre, vagy kezelt megfelelően. Négy ajánlást részben, kilencet egyáltalán nem teljesítettek. A megfelelés szintjét ismét „globálisan elégtelenre”

¹ A GRECO küldöttsége a GRECO elnökéből, az Európa Tanács Információs Társadalomért és Bűnözés Elleni Fellépésért felelős igazgatójából, a GRECO osztrák küldöttségének vezetőjéből, a GRECO ügyvezető titkárából és a GRECO-titkárság egy tagjából állt.

értékelték. A GRECO felkérte az alapszabály-bizottság elnökét, hogy küldjön levelet Magyarországnak állandó képviselőjének az Európa Tanácsban, felhívva a figyelmet a vonatkozó ajánlások teljesítésének elmaradására. A GRECO a GRECO magyar küldöttségét is felkérte, hogy készítsenek beszámolót a nem teljesített ajánlások átültetése érdekében tett lépésekről.

6. A kért helyzetjelentés 2021. szeptember 27-én érkezett meg, ez szolgál a Harmadik Interim Megfelelőségi Jelentés alapjául. A megfelelőségi jelentés a fennmaradó 13 ajánlás teljesítését értékeli, és átfogó képet nyújt arról, hogy Magyarország milyen mértékben felel meg ezeknek az ajánlásoknak.
7. A GRECO Ausztriát és Romániát kérte fel a megfelelőségi eljáráshoz szükséges felelős előadók kijelölésére. A kijelölt előadók: Ausztria nevében Christian MANQUET és Románia nevében Sorin TANASE. Őket segítette a GRECO Titkársága a Harmadik Interim Megfelelőségi Jelentés összeállításában.

II. ELEMZÉS

Korrupciómegelőzés a parlamenti képviselők tekintetében

Ajánlások i-v.

8. A GRECO javasolta, hogy:
 - *(i) biztosítani kell minden jogalkotási javaslat esetében a megfelelő szintű átláthatóságot és konzultációt, és (ii) be kell vezetni olyan szabályokat az országgyűlési képviselők számára, amelyek előírják, hogy hogyan kezeljék a lobbizókat és egyéb, a parlamenti folyamatot befolyásolni kívánó harmadik feleket (i. ajánlás);*
 - *fogadjanak el az országgyűlési képviselőkre és alkalmazottaikra vonatkozó etikai/magatartási kódexet, amely kitér a különböző összeférhetlenségi helyzetek szabályozására (ajándékok és egyéb juttatások, harmadik felekkel fennálló kapcsolatok, lobbizás, kiegészítő tevékenységek, foglalkoztatás utáni helyzetek stb.), és ezt egészítsék ki a megvalósítást szolgáló intézkedésekkel, például dedikált képzéssel és tanácsadással (ii. ajánlás);*
 - *hogy vezessék be az ad hoc bejelentési kötelezettséget az országgyűlési képviselők számára a parlamenti eljárások során felmerülő személyes érdekellentétek eseteire, és dolgozzanak ki szabályokat ilyen helyzetekre (iii. ajánlás);*
 - *(i) biztosítsák a gyakorlatban, hogy az országgyűlési képviselők a külső foglalkozások és nem pénzügyi jellegű tevékenységek bejelentésére irányuló kötelezettségüknek eleget tesznek; és (ii) a bejelentés rögzített formában történjen, ami lehetővé teszi a későbbi megfelelő nyilvános vizsgálatot, lehetőleg elektronikus eszközök használatával (iv. ajánlás);*
 - *tegyenek megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy a képviselők mentelmi jogának felfüggesztését célzó eljárások ne hátráltassák a bünyügyi nyomozásokat azon képviselők vonatkozásában, akik a gyanú szerint korrupcióval kapcsolatos bűncselekményeket követtek el (v. ajánlás);*

9. A GRECO felhívja a figyelmet, hogy a fenti öt ajánlást nem ültették át a Második Interim Megfelelőségi Jelentés szerint. Kezdetben a Megfelelőségi Jelentésben a GRECO üdvözölte, hogy az i, ii, iii és iv ajánlások egyes részeinek teljesítésére történtek lépések a magatartási szabályokról szóló iránymutatások elkészítésével. Ezek az iránymutatások megfelelőek lehetnek volna a még nem teljesített ajánlások kezelésére. Azonban ebben a tekintetben a lefolytatott többpárti egyeztetések tényleges eredményre nem vezettek.
10. A hatóságok most arról számolnak be, hogy nem történt további előrehaladás az i-v ajánlások tekintetében, miközben hangsúlyozzák, hogy az ajánlások végrehajtásáért kizárólag a parlament felel - a hatalmi ágak szétválasztásának elve és a parlament autonómiája alapján.
11. A GRECO megállapítja, hogy az i-v. ajánlások továbbra sem végrehajtottak.

Ajánlás vi.

12. *A GRECO javasolta, hogy tegyenek megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy hatékonyan lehessen felügyelni és érvényesíteni a meglévő és létrehozandó szabályokat az országgyűlési képviselők magatartásával, összeférhetetlenségével és érdekeltségi nyilatkozataival kapcsolatban, valamint megfelelő és arányos szankciókat vezessenek be e célból.*
13. A GRECO felhívja a figyelmet, hogy ez az ajánlás részben végrehajtott minősítést kapott a Második Interim Megfelelőségi Jelentésben. 2019. december 10-én a parlament módosította az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvényt. Ezek a módosítások (amelyek 2020. február 1-jén léptek hatályba) felsorolják azokat a jogokat, amelyeket egy országgyűlési képviselő az Országgyűlésről szóló törvény 80., 84–86. és 88. §§-ban felsorolt lehetséges összeférhetlenség esetén nem gyakorolhat. A GRECO üdvözölte, hogy az összeférhetlenség és a lehetséges érdekelletét kezelését célzó rendelkezések világosabbá tették olyan esetek következményeit, amikor az érintett parlamenti képviselő nem szünteti meg ezt a helyzetet. Azonban a nagyobb problémák, mint a Mentelmi, összeférhetlenségi és mandátum vizsgáló bizottság által gyakorolt felügyelet hiányosságai és az arányos szankciók arányosságának hiánya továbbra is fennállnak.
14. A hatóságok most arról számolnak be, hogy nem történt további előrehaladás a vi. ajánlás tekintetében.
15. A GRECO megállapítja, hogy a vi. ajánlás továbbra is részben végrehajtott.

A bírakat érintő korrupció megelőzése

Ajánlás viii.

16. *A GRECO javasolta, hogy vizsgálják felül az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnökének azon jogosultságát, mely alapján beavatkozhat a bírói pozíciókra pályázó jelöltek kinevezési és előléptetési eljárásaiba, és ehelyett olyan eljárást alakítsanak ki, amelyben az Országos Bírói Tanács (OBT) erősebb szerepet kap.*
17. A GRECO felhívja a figyelmet, hogy a fenti ajánlás nem került átültetésre a korábbi megfelelőségi jelentések elfogadásakor. Ennek az ajánlásnak az indokait részletesen kifejti az Értékelési Jelentés (111. bekezdés) és a korábbi megfelelőségi jelentések is. A megfelelőséget vizsgáló eljárás során a GRECO mindvégig figyelembe vette a magyar álláspontot, amit az Értékelési Jelentés és az azt követő megfelelőségi jelentések is tükröztek. A GRECO javaslatának lényege, hogy az Országos Bírói Tanács (OBT), mint a legmagasabb rangú bírói testület mondja ki a végső döntést a

kinevezési javaslatok tekintetében. Ugyanakkor a GRECO tudomásul veszi, hogy az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnökének szerepét a fenti folyamatokban bizonyos mértékig ellensúlyozza az OBH felügyeleti funkciója, amit már az Értékelési Jelentés is kiemelt (amely figyelembe veszi és hivatkozik a Velencei Bizottság által közzétett (CDL-AD (2012)001). sz. véleményére). Azonban a GRECO javaslata szerinti, az OBH elnöke bírói pozíciókra pályázó jelöltek kinevezési és előléptetési eljárásaiban betöltött szerepének felülvizsgálatára és az OBH előbbi folyamatban érvényes hatáskörének megerősítésére nem hoztak intézkedést.

18. A hatóságok most megismételték álláspontjukat, miszerint a bírói kinevezési folyamatra vonatkozó jelenlegi szabályok biztosítják, hogy választott bírók testületei szerepet kapjanak, amikor egy jelentkezőt kijelölnek vagy előléptetnek. Kiemelik továbbá, hogy az Alkotmánybíróság egyik legutóbbi határozatában [13/2021 (IV.14) AB] kiszélesítette a bírói pozíciókra való pályázati eljárások eredményeinek felülvizsgálati lehetőségeit.
19. A GRECO tudomásul veszi a hatóságok által rendelkezésre bocsátott információt (beleértve, hogy bírói kinevezések kapcsán lehetőség van felülvizsgálatra. Azonban úgy tűnik, hogy az Értékelési Jelentés elfogadása óta a GRECO javaslata szerinti, az OBH elnöke bírói pozíciókra pályázó jelöltek kinevezési és előléptetési eljárásaiban betöltött szerepének felülvizsgálatára és az OBH előbbi folyamatban érvényes hatáskörének megerősítésére nem hoztak releváns intézkedést.
20. A GRECO megállapítja, hogy a viii. ajánlás továbbra sem végrehajtott.

Ajánlás x.

21. *A GRECO javasolta, hogy az OBH elnökének a bírók az egyetértésük nélkül más szolgálati helyre történő rendelésére vonatkozó jogosultságát időben korlátozzák, valamint erre csak ideiglenes jelleggel, pontosan meghatározott konkrét okokból legyen lehetőség.*
22. A GRECO felhívja a figyelmet, hogy a fenti ajánlást a Második Interim Megfelelőségi Jelentés elfogadásáig nem ültették át. A megfelelőséget vizsgáló eljárás során a GRECO tudomásul vette a hatóságok által rendelkezésre bocsátott információt, többek közt, hogy az OBH elnöke csak abban az esetben helyezhet át bírót másik szolgálati helyre, ha az adott bíró sikerrel pályázott egy nyitott pozícióra a másik helyen működő bíróságnál, vagy ha döntés született arról, hogy megszüntetik a bíróságot, ahol a bíró dolgozik, vagy lényegesen csökkentik annak területét. A bíró hozzájárulása nélkül a bíró kizárólag egy évre rendelhető ki egy három éves időszakban a munkaterhek bíróságok közötti egyenlő elosztásának érdekében, azonban valamennyi kirendelésről megfelelő körültekintéssel, az érintett bíró ésszerű érdekeit és személyes helyzetét figyelembe véve kell döntenet. A hatóságok hangsúlyozzák, hogy 2012 óta nem rendeltek bírót más szolgálati helyre annak hozzájárulása nélkül.
23. A hatóságok megismétlik korábbi álláspontjukat, és hozzátesszik, hogy a világgjárvány miatt kialakult vészhelyzet alátámasztja ennek a rendelkezésnek a szükségességét.
24. A GRECO tudomásul veszi a rendelkezésre bocsátott információt. Ahogy az Értékelési és Megfelelőségi Jelentésekben kifejtettük, a jelenleg érvényes szabályozás tág. A GRECO fenntartja álláspontját, miszerint ne legyen lehetőség arra, hogy egy bírót az egyetértése nélkül, a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény (31.3 cikkelye) által megengedett gyakorisággal, háromévente akár egy év

időtartamra, áthelyezzenek, tekintve, hogy a függetlenségük fontos eleme az elmozdíthatatlanságuk.² E tekintetben új fejleményről nem számoltak be.

25. A GRECO megállapítja, hogy a x ajánlás továbbra sem végrehajtott.

² Lásd még a Velencei Bizottság a sarkalatos törvényekről szóló, CDL-AD(2012)001 sz. vélemény elfogadásával módosított (CDL-AD(2012)20) sz. [véleményét](#) az 54. bekezdéstől.

Ajánlás xii.

26. *A GRECO javasolta, hogy a bírók mentelmi jogát az igazságszolgáltatásban való részvételükhöz kapcsolódó cselekményeikre korlátozzák („funkcionális mentesség”).*
27. A GRECO felhívja a figyelmet, hogy a fenti ajánlást a Második Interim Megfelelőségi Jelentés elfogadásáig nem ültették át. A GRECO tudomásul veszi a hatóságok álláspontját, miszerint a bírók lehető legmagasabb fokú függetlenségének biztosítása érdekében szükséges a bírók mentelmi jogának jelen formában történő fenntartása, hogy megvédje a bírákat és az igazságszolgáltatást az alaptalan vádak jelentette zaklatástól, beleértve olyan személyeket, akik magánjogi eljárást indítanak a bírók ellen kisebb súlyú bűncselekmények vádjával, hogy ezzel eljárásokat hátráltassanak.
28. A hatóságok megismétlik álláspontjukat, miszerint ha korlátoznák a mentelmi jog hatókörét, az azt vonná maga után, hogy megnövekedne az ügyfelek által az őket érintő eljárások hátráltatása céljával a bírák ellen rosszhiszemű eljárás miatt indított perek száma. A hatóságok hangsúlyozzák továbbá, hogy a bírók mentelmi jogának korlátozása esetlegesen ellentétes hatással járhatna a függetlenséggel kapcsolatosan.
29. A GRECO tudomásul veszi a rendelkezésre bocsátott információt. A GRECO ismételten sajnálatát fejezi ki afelett, hogy a bírók mentelmi jogát nem korlátozták funkcionális mentességre.
30. A GRECO megállapítja, hogy a xii ajánlás továbbra sem végrehajtott.

Az ügyészeket érintő korrupció megelőzése

Ajánlás xiv.

31. *A GRECO javasolta, hogy i) újra mérlegeljék a legfőbb ügyész újraválasztásának a lehetőségét, valamint ii) a magyar hatóságok vizsgálják felül azt a lehetőséget, mely szerint parlamenti kisebbség elérheti azt, hogy a legfőbb ügyész a mandátuma lejártát követően is hivatalban maradjon azáltal, hogy megakadályozzák a legfőbb ügyész utódjának a megválasztását.*
32. A GRECO felhívja a figyelmet, hogy ez az ajánlás részben végrehajtott minősítést kapott a Második Interim Megfelelőségi Jelentésben. Az Interim Megfelelőségi Jelentés elfogadásakor az ajánlás első felének megfelelő megfontolására sor került, a második felével kapcsolatban azonban a magyar hatóságok nem végeztek felülvizsgálatot. A Második Interim Megfelelőségi Jelentésben a hatóságok kiemelték, hogy az ügyészség működése számára elengedhetetlen, hogy a legfőbb ügyész pozícióját betöltsék még az átmeneti időszak alatt is, amíg kialakul a szükséges többség.
33. A hatóságok megismétlik álláspontjukat, miszerint az ügyészség működése számára elengedhetetlen, hogy a legfőbb ügyész pozícióját betöltsék még az átmeneti időszak alatt is, amíg kialakul a szükséges többség.
34. A GRECO tudomásul veszi a magyar hatóságok által ismét rendelkezésre bocsátott információt. Nem tettek lépéseket annak érdekében, hogy felülvizsgálják a legfőbb ügyész hivatalban tartásának lehetőségét mandátumának lejártá után.
35. A GRECO megállapítja, hogy a xiv. ajánlás részben végrehajtott marad.

Ajánlás xv.

36. *A GRECO javasolta, hogy az ügyek alárendelt ügyésztől történő átvétele szigorú kritériumok alapján, a vonatkozó döntés írásbeli indoklása mellett történjen.*
37. A GRECO felhívja a figyelmet, hogy ez az ajánlás részben végrehajtott minősítést kapott a Második Interim Megfelelőségi Jelentésben, mivel az ügyek alárendelt ügyésztől történő átvételéhez írásbeli indoklás szükséges (a legfőbb ügyész utasítása szerint), de a „szigorú kritériumokra” vonatkozó kitételnek nem feleltek meg.
38. A hatóságok kiemelik, hogy a 12/2012. (VI. 8.) LÜ utasítás az ügyészség szervezetéről és működéséről 60/A. §-át módosították annak érdekében, hogy szigorú kritériumrendszert állítsanak fel az ügyek alárendelt ügyésztől történő átvételére. Az új utasítás 2021. szeptember 8-án lépett életbe. A módosított 60/A. § a következőképpen szól:
- „(1) Az ügyészi szervezet iratkezelési szabályzata szerint szignálásra jogosult ügyészségi alkalmazott az iratot a kijelölt ügyintéző helyett másik ügyintézőre szignálhatja.
(2) Büntető vagy közjogi szakági irat átszignálása esetén – a papíralapú ügyiratok között – rögzíteni kell az átszignálás rövid indokát.
(3) Átszignálásra csak
a) egészségügyi okból (így különösen betegszabadság, táppénz);
b) objektív munkaszervezési okból (így különösen arányos munkateher-elosztás biztosítása, képzettség);
c) az ügyintéző kizárása okán;
d) személyügyi okból (áthelyezés, kirendelés, szolgálati viszony megszűnése) kerülhet sor.
(4) Az átszignálást az ügyviteli rendszerekben a szignálással azonosan rögzíteni kell.”*
39. A GRECO üdvözli a 12/2012. (VI. 8.) LÜ utasítás 60/A. §-a módosításának hatályba lépését, amely pontos kritériumokat tartalmaz, és előírja az ügyek alárendelt ügyésztől történő átszignálásának írásbeli indoklását, ami összhangban áll az ajánlással.
40. A GRECO megállapítja, hogy a xv. ajánlás kielégítő módon végrehajtott.

Ajánlás xvi.

41. *A GRECO javasolta, hogy az ügyészek mentelmi joga az igazságszolgáltatásban végzett tevékenységükre korlátozódjon („funkcionális mentesség”).*
42. A GRECO felhívja a figyelmet, hogy a fenti ajánlást a Második Interim Megfelelőségi Jelentés elfogadásáig nem ültették át. Korábbi Megfelelőségi Jelentésekben a magyar hatóságok már kifejtették, hogy az ügyészek széleskörű mentelmi jogának jelenlegi formájában történő fenntartását szükségesnek ítélik a megalapozatlan vádak formájában jelentkező zaklatás elleni védelem érdekében. A Második Interim Megfelelőségi Jelentésben nem számoltak be további előrehaladásról ezzel az ajánlással kapcsolatban.
43. A hatóságok megismétlik előző álláspontjukat, amely szerint a jelen szabályozást szükségesnek ítélik, hogy megvédjék az ügyészeket a megalapozatlan vádak formájában jelentkező zaklatással szemben. A hatóságok továbbá kiemelik, hogy az ügyészek mentelmi jogának korlátozása káros hatással lehet függetlenségükre.
44. A GRECO tudomásul veszi a rendelkezésre bocsátott információt. A GRECO ismételten sajnálatát fejezi ki afelett, hogy az ügyészek mentelmi jogát nem korlátozták funkcionális mentességre.
45. A GRECO megállapítja, hogy a xvi. ajánlás nem végrehajtott.

Ajánlás xvii.

46. *A GRECO javasolta, hogy az ügyészeket érintő fegyelmi eljárások lefolytatása a közvetlen ügyészi hierarchián kívül valósuljon meg olyan módon, hogy az fokozott elszámoltathatóságot és átláthatóságot biztosítson.*
47. *A GRECO felhívja a figyelmet, hogy ez az ajánlás részben végrehajtott minősítést kapott a Második Interim Megfelelőségi Jelentésben. A GRECO üdvözölte a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény módosításának életbe lépését, amely kötelezővé teszi fegyelmi biztos bevonását minden fegyelmi eljárásba, és előírja, hogy a fegyelmi biztos nem állhat alá-fölérendeltségi viszonyban a vizsgálat által érintett személyekkel, és feladata a fegyelmi vétség kivizsgálása (amelyet követően a felettes ügyész vagy a legfőbb ügyész hoz érdemi döntést az ügyben). Jóllehet a GRECO üdvözli a módosítást, azonban megállapítja, hogy a fegyelmi biztos szerepe a fegyelmi vétség kivizsgálására korlátozódik, és az eljárás továbbra is a felettes ügyész irányítása alatt marad.*
48. *A hatóságok megismétlik álláspontjukat, miszerint a fegyelmi biztos kinevezése és a releváns jogszabályok által előírányzott biztosítékok az ajánlás által felvetett probléma megfelelő megoldását biztosítják.*
49. *A GRECO továbbra is aggasztónak tartja, hogy az ügyben érdemi döntést még mindig a közvetlen felettes ügyész hoz, nem egy pártatlan testület. Úgy tűnik továbbá, hogy az elfogultsági kifogásokat is a közvetlen hierarchikus rendszerben bírálják el (azokban az ügyekben is, ahol a legfőbb ügyész dönt az ügy megalapozottságáról, az ellene bejelentett elfogultsági kifogásokat is ő maga bírálja el). Így, bár egyértelműen történt fejlődés, a GRECO nem jelentheti ki, hogy a fegyelmi eljárásokat a közvetlen ügyészi hierarchián kívül kezelik az ajánlás által megkövetelt oly módon, hogy az fokozott elszámoltathatóságot és átláthatóságot biztosítson. A közvetlen felettes ügyész szerepvállalása különösen feltűnő ebben a vonatkozásban.*
50. *A GRECO megállapítja, hogy a xvii. ajánlás továbbra is részben végrehajtott.*

III. KONKLÚZIÓ

51. **A fentiek fényében a GRECO arra a következtetésre jutott, hogy Magyarország hat ajánlást hajtott végre vagy kezelt kielégítően a Negyedik Értékelő Jelentésben megfogalmazott 18-ból.** Ez enyhe javulást jelent a Második Interim Megfelelőségi Jelentésben leírt helyzethez képest. A fennmaradó 12 ajánlás tekintetében 3 részben végrehajtott és 9 ajánlás nem végrehajtott.
52. Pontosabban a vii., ix., xi., xiii. és xviii. ajánlásokat megfelelően végrehajtották, vagy kielégítően kezelték. A vi., xiv és xvii ajánlásokat részben végrehajtották és az i-v., viii., x., xii. és xvi. ajánlásokat nem hajtották végre.
53. Az országgyűlési képviselők tekintetében a GRECO kiemeli, hogy határozottabb intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy javítsák az Országgyűlés jelenlegi integritási keretrendszerét, különösen a törvényhozási folyamat során érvényesülő átláthatóság szintje és konzultáció tekintetében (beleértve a lobbistákkal való interakciókra vonatkozó szabályok bevezetését), hogy az országgyűlési képviselők számára etikai és magatartási kódexet fogadjanak el, hogy tovább finomítsák a szabályozást, amely az országgyűlési képviselők számára előírja a parlamenti eljárások során felmerülő személyes érdekellentétek ad hoc bejelentését, hogy biztosítsák a vagyonynyilatkozatok egységes formátumát és

újrátárgyalják az országgyűlési képviselők széleskörű mentelmi jogát, valamint, hogy biztosítsák az etikai kódex és az érdekellentétre és vagyonynyilatkozatra vonatkozó szabályok hatékony felügyeletét és végrehajtását.

54. A bírók tekintetében a három továbbra sem végrehajtott ajánlás terén a magyar hatóságok nem számoltak be előrehaladásról. A GRECO megállapításai az Országos Bírósági Hivatal elnökének hatásköreiről (a bírói pozíciókra történő kinevezés és előléptetés, valamint a bírók áthelyezése tekintetében) különösen aggályos területek maradnak, amelyek szorosan összefüggnek az igazságszolgáltatás függetlenségével. A bírák széleskörű mentelmi joga szintén problémás.
55. Az ügyészek tekintetében a legfőbb ügyész módosított utasítása gondoskodik a szigorú követelményekről és az írásbeli indoklás kötelezettségéről azokban az esetekben, amikor alárendelt ügyészekről átszignálnak ügyeket más ügyészekre. Ez üdvözlendő fejlemény. A fegyelmi eljárások tekintetében a GRECO korábbi jelentésekben már pozitívan értékelte a fegyelmi biztos szerepének bevezetését. Azonban a fegyelmi eljárásokat továbbra sem kezelik a közvetlen hierarchikus felépítésen kívül, ez továbbra is aggasztó. Továbbá nem történt előrehaladás a legfőbb ügyész megbízatása meghosszabbításának és az ügyészek széles körű mentelmi jogának tekintetében.
56. A GRECO arra a következtetésre jutott, hogy az ajánlások teljesítésének általános alacsony szintje miatt az eljárási szabályok 31. paragrafus 8.3. bekezdése értelmében a megfelelés szintje továbbra is „globálisan elégtelen”.
57. Az Eljárási Szabályzat 32. paragrafus 2. bekezdés i. pontja értelmében a GRECO felkéri a magyar küldöttség vezetőjét, hogy számoljon be a még nem végrehajtott ajánlások (i-vi., viii., x., xii. és xiv-xvii.) teljesítéséről a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2022. november 30-ig.
58. Megemlítendő, hogy az Európa Tanács főtitkára 2021. október 4-én többek között találkozott Magyarország Igazságügyi Miniszterével, és felhívta figyelmét a GRECO Magyarország számára megfogalmazott ajánlásainak hiányos teljesítésére. A GRECO ezért úgy dönt, hogy a jelenlegi jelentés tekintetében nem alkalmazza az Eljárási Szabályzat 32. paragrafus 2. bekezdés ii) c. pontjának előírásait.
59. Végül a GRECO felhívja a magyar hatóságokat, hogy ennek a jelentésnek a közzétételét minél hamarabb engedélyezzék, a jelentést fordíttassák le magyar nyelvre és hozzák nyilvánosságra.